

Flerspråkighet i förskolan

Både det svenska språket och sitt modersmål, om barnet har ett annat modersmål än svenska - Språk och kommunikation, Äldre

Syfte – Varför?

Vår förskola är belägen i Palma de Mallorca i Spanien. Barnen som går hos oss tillhör familjer med olika ursprung. Ofta har barnen minst en svensktalande förälder, men i vissa fall ingen svensktalande förälder. Många av våra familjer har valt att bosätta sig i Spanien under olika lång tid, men gå kvar i svensk skola med svenska läroplaner. Barnen får med sig flera språk. Vår verksamhet präglas framförallt av svenska, spanska och engelska. Nedan en beskrivning av hur vi jobbar med flera språk och (kulturell) identitet.

Mål ur Lpfö 18 – Vad?

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla;

- sin kulturella identitet samt kunskap om och intresse för olika kulturer och förståelse för värdet av att leva i ett samhälle präglad av mångfald samt intresse för det lokala kulturlivet,
- både det svenska språket och det egna nationella minoritetsspråket, om barnet tillhör en nationell minoritet,
- både det svenska språket och sitt modersmål, om barnet har ett annat modersmål än svenska.

Tillvägagångssätt – Hur?

Vi arbetar med flerspråkighet på förskolan. Några inslag är:

Aktivitet 1: I våra samlingar pratar vi svenska, spanska och engelska. Vi säger "god morgon" och "hur mår ni", på alla tre språken. Vi brukar också prata om veckodagarna på alla tre språken samt att räkna antalet närvarande barn på alla tre språken.

Vi använder under våra samlingar så kallade "Språklådor". Dessa turas vi om att använda (så de görs både på spanska, svenska och engelska). En låda innehåller olika frukter, en annan har färger, en med kroppsdelar, en med olika verb och en med olika siffror. När vi använder lådorna brukar vi variera tillvägagångssättet, men samtliga gånger använder vi alla tre språken.

Tillvägagångssätt 1: Alla barn uppmuntras blunda. Pedagogerna gömmer korten hos olika barn. När de får titta igen så får de berätta vilket kort de fått.

Tillvägagångssätt 2: Kortet göms i en påse, ett barn i taget får komma fram och dra ett kort. Sedan får de berätta på vilket språk de vill, vad som var på kortet.

Tillvägagångssätt 3: Gissa med hjälp av ledtrådar. Ett barn får dra ett kort som hålls hemligt. Det får sedan ge en ledtråd till de andra om vilket kort det fått. En ny ledtråd ges tills rätt kort gissas.

Aktivitet 2: Firande av högtider, både svenska och spanska.

Aktivitet 3: Spela spel på spanska.

Aktivitet 4: Vardagssituationer/ord som vid lunch och mellanmål.

Aktivitet 5: "Siesta" med högläsning på både spanska och svenska (kulturell identitet).

Reflektion och analys

Vi tänker att helhet och sammanhanget är det absolut viktigaste för att våra barn ska få med sig flera språk. Genom våra dagliga aktiviteter (samling, lek, projekt, måltiderna, siestan och så vidare) blir språken ett naturligt inslag. Vi som arbetar på förskolan pratar vårt modersmål med barnen och barnen lär sig snabbt vilket språk de kan prata med oss. Vi ser det också som en viktig del att bibehålla traditioner som både är svenska och spanska, och att bli en del av samhället här. Att kunna kommunicera i ett samhälle betyder otroligt mycket för att kunna bli en del av ett samhälle. I flera familjer blir ofta barnen bättre på spanska än sina föräldrar och det är barnen som får hjälpa föräldrarna sedan i samhället. Vid introduktioner av nya familjer finns det en viss betydelse att känna sig hemma i sitt språk, att ha förmågan att kommunicera i sitt hemspråk. Familjerna har oftast gått igenom ganska stora förändringar när deras barn börjar hos oss på förskolan. De har bytt land, de har flyttat, de har lämnat sina gamla förskolor eller liknande. Så vi arbetar inte med introduktioner under några få dagar, utan vi har en föräldraaktiv inskolning på två veckor. Vi har sett mest framgång med denna då barnen ofta behöver tid att landa i allt det nya (även om vår verksamhet inte skiljer sig från den i Sverige).

Merparten av våra familjer har minst en svensk förälder och i annat fall kommunicerar vi på engelska. Vygotskyj pratar ju om språkets betydelse "Språket är det viktigaste kulturella redskapet – ett redskap som människor använder för att beskriva/förklara, förstå och tänka kring omvärlden." Vilket blir ännu mer tydligt när en bosätter sig utomlands och går på en svensk skola. Till en början söker sig många till likasinnade och många umgås även utanför skolan. Det bildar en större helhet, hela livet är här och ens nära anhöriga blir de som du lär känna. Skola och fritid går liksom lite mer ihop.

Det vi behöver utveckla vidare är att arbeta för de barn som har ytterligare andra nationaliteter, att arbeta med att lära oss dessa språk och deras traditioner.